

Katona Zsigmond

Katonatelepi KÖZÜGYEK

II. évfolyam 12. szám | 2016. december

MEGJELENIK HAVONTA

MATHIÁSZ-BÁL 2016.

4.

EMLEKHANGVERSENY

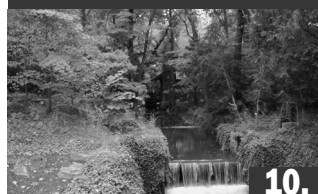
5.

95 ÉVE HALT MEG MATHIÁSZ JÁNOS

8.

KERTÜNK-HÁZUNK

10.

Karácsony hava: Télelő – Álom hava – Istenfiak (Tárkányok) hava

„Ha az ünnep elérkezik az életedben, akkor ünnepelj egészen. (...) Tisztálkodjál belülről és kívülről. Felejsd el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata. Az ünnepet nemcsak a naptárban írók piros betűkkel. Nézd a régieket, milyen áhítatosan, milyen feltétlenül, milyen körülményesen, mennyi vad örömmel ünnepeltek! Az ünnep a különbözőség. Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás.”

(Márai Sándor)

A téli hónapok (21-ével elkezdődik a csillagászati tél) decemberrel indulnak, és elsősorban a karácsonyra való felkészülés jellemzi az időszakot. A nappalok egyre rövidebbek, az éjszakák hosszabbodnak, mindez kedvez a titokzatosságnak, a rejtelmes jóslatoknak, köztük az időjóslásnak, a jeles napoknak is. A meteorológusok Télelő-ként említik a hónapot, a régi székel-magyar naptár Álom havának nevezi, míg ősünk (az Arvisura, történészek által vitatott eredetű hagyománya szerint) az Istenfiak (Tárkányok) hava elnevezést használták decemberre, a hónap régi magyar katolikus neve pedig, Karácsony hava.

December a latin őskalendáriumban a 10. hónap volt, a neve is azt jelenti: „tizedik”. Numa Pompilius, a Krisztus előtti VI. században a rómaiak

második királya, a januárral és februárral megtoldva, tizenkét hónapot vezetett be, akkor december a végére szorult az évnak. Még a középkorban a karácsonyi ünnepek kapcsán Nagy Károly Szent hónapnak nevezte Nagy Károly szent hónapnak nevezte el decembert. December az emberek vágyai szerint, a pihenés, az áhítatos szívek örömnapijából, a megbékélés és a jó hangulat jegyében telik el, az emberek a családi tűzhely köré gyűlve élvezik a jól végzett munka

megérdemelt gyümölcsseit (remélve, hogy másoknak is juthat belőle).

A hónap bővelkedik jeles napokban, évfordulóiban, melyek megkoronázása természetesen Karácsony Szent Ünnepe.

December 4. Szent Borbála Napja

Szent Borbálát (dec. 4.) pogány apja, Dioscurus is azért záratta toronyba, hogy kérők ne férközhessenek hozzá. A

toronynak volt ugyan két ablaka, de Borbála apja távollétében rávette az építőket, hogy vágjanak a falba egy harmadikat is, apjának adott későbbi magyarázata szerint azért, mert a Szentháromság világosította meg a lelkét (attribútuma a három ablakos torony vagy annak makettje). Ezen át becsempésztett magához egy papot, aki megkeresztelte. Amikor ezt apja megtudta, a pappal együtt megszökött. Egy sziklahasadékban rejtőztek el, Dioscurus

Folytatás a 2. oldalon!

azonban rájuk talált, mert egy pásztor elárulta őket. (Ezért később úgy bűnhődött, hogy juhait sáskákká váltak.) Az apa megkorbácsolta a leányát, majd átadta a római hatóságoknak. Azok megkínózták, orcáját tüzes fáklával verték, de nem tudták hitét megtörni. Végül is az elvetemült apa fejezte le saját kezűleg (+306). Az ő büntetése sem maradt el, szörnyette színhelyén villám-sújtotta halálra.

December 6. Szent Miklós Napja

Myrai avagy Barii Szent Miklós (dec. 6.) a keleti egyház egyik fő szentje, a gyermekek Mikulása, Télapója, Karácsony Apója. Ma minden bizonnyal ő a legnépszerűbb, legismertebb szent az egész világon. Ugyanakkor Szent Miklós-nak, a kis-ázsiai (lükiai) Myra püspökének (+350 körül) igaz arcát a Mikulás vattaszakállal eltakarja, azonosítását a köréje nőtt legendabokrok lehetetlenné teszik. Így aztán 1968-ban ő is a naptárból száműzendő szentek listájára került, hallatlan közkedveltségének köszönhetően azonban helyi tiszteletét megengedte az egyház.

Kultusza a bizánci, majd a kopt egyházban bontakozott ki a VI. században – azóta ülik temetése emléknapját december 6-án –, majd áterjedt Itáliára is. Ereklýéinek az olasz Bari városába vitelével (1087) vált valóban egyetemes szentté.

December 8. Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatásának Napja

Latinul Immaculata Conceptio, régi nevén „Asszonyunk Máriának foganata”. Ez az ünnep nem Mária szűzi anyaságáról emlékezik meg, mint sokan hiszik. Az elnevezés arra utal, hogy Mária már Anna

méhében való fogantatásától ment volt az egész emberiséget terhelő eredendő bűntől. Az ünnep értelme felől időpontja (dec. 8.) is egyértelműen eligazít. December 8-ától szeptember 8-áig, Mária születésnapjáig (Kisasszony napja) kerek 9 hónap telik el.

A középkor derekán már teljes virágában pompázó doktrína értelmében, mely dogmatikus hittétellel azonban csak meglehetősen későn, 1854-ben vált IX. Pius intézkedése nyomán, Mária az idők kezdetén kiválasztott arra, hogy Krisztus megtestesülésének edénye legyen, s éppen ezért szeplőtelennek kellett lennie, az eredendő bűntől szabadnak, amit a tan terjesztői úgy racionalizáltak, hogy Mária nem érzi vágyban fogant. (Említésre érdemes, hogy nyugati hagyományok szerint az ünnep szerzője egy magyar királyi vérből származó pap lett volna.)

December 13. Szent Lucia, Luca Napja

Luca, Lúcia (latin Lucia) ókeresztény szűz vértanú (+304 körül) és a népi hiedelemvilág jeles alakja. „Lúcia legendája azzal kezdődik, hogy anyjával, aki már tizenegy éve szenvedett vérfolyásban, elzarándokolt Ágota catanaii sírházhoz. Itt anyja meggyógyult, ő pedig álmodást látott, melyben Ágota megmutatta neki az igaz utat. Álmából felébredve közölte anyjával, hogy nem megy férjhez pogány vőlegényéhez, mivel van már jegyese: Jézus Krisztus.” (Forrás: Jankovics Marcell: Jelkép Kalendárium). Kikérte örökrészét is, és azt szétszította a szegények között. Miután nem volt hajlandó megtagadni elöttük a hitét, megkínózták, törrel torkon döfték, de csak azután halt meg, hogy felvette az utolsó kenetet.

A népi hagyományok szerint, Luca napján kezdik készíteni a Luca székét, amelynek segítségével fel lehet ismerni a boszorkányokat karácsony böjtjének idején. A Luca székéről szóló babonás történeteket mindenütt ismerik, készítői mindennap dolgozik, alakít valamit, úgy, hogy éppen karácsony estéjére legyen kész. Amint kész, elmegy az éjféli misére, és ott megismeri az ilyenkor szarvat hordó boszorkányokat. Ha felismerte őket, menekülni kezd, mielőtt azok széttépnék. Ha viszont mákot szór el az úton, megmenekül, ugyanis a boszorkányoknak fel kell szedni a mákot szemeként.

December 16. Kodály Zoltán Születésének Napja

KODÁLY ZOLTÁN (Kecskemét, 1882. december 16. – Budapest, 1967. március 6.); zeneszerző, zenepedagógus, a magyar zenetörténelem egyik legnagyobb alakja.

1900–1905 között a budapesti Zeneakadémián zeneszerzést tanult, az egyetemen pedig bölcsészettudományt hallgatott, majd 25 évesen a Zeneakadémia tanára lett, ahol 1940-ig kisebb megszakítással folyamatosan tanított. 1905-ben kezdte meg népdalgyűjtő munkáját, melynek során 1925-ig rendszeresen népdalgyűjtő utakat tett. Nyelvtérletre irányult. 1907–1909-re szinte már teljesen kialakult sajátos zenei nyelve és stílusa. Első jelentős zeneszerzői sikereit a tízes években aratta. Hamarosan külföldön is ismertté vált. 1930-tól a budapesti tudományegyetemen zenefolklorisztikai és zeneelméleti szemináriumot indított. Fáradásainak eredményeként indult meg a rendszeres népzeneoktatás a Zeneművészeti Főiskolán is. 1943-ban a Magyar Tudományos Aka-

démia tagja, majd 1946–49 között elnöke lett. 1944-ben a kolozsvári, 1957-ben a budapesti, 1960-ban az oxfordi egyetem avatta díszdoktorrá. Három ízben (1948, 1952, 1957) kapott Kossuth-díjat.

„A zene mindenkié!”, általa meghirdetett jelmondat pontos képet ad arról a misztérióról, amit az ifjúság zenei neveléséért folytatott. Ezért harcolt egy életen át, megalkotta a „Kodály-módszert”, ami az egész világon ma is iránymutató.

December 25. Szent Karácsony napja

Jézus Krisztus földi születésének emléknapja: az öröm és békeesség, a család és gyermekesség, az otthon és szülőföld ünnepe. „Mily csodálatos az Isteni gondviselés, amelyik napon a Nap született, jött a világra Krisztus is!” (Szent Ciprián, Karthágó III. századi püspöke). Történetileg csak 350-ben, I. (Szent) Gyula pápa nyilvánította december 25-ét a Megváltó születésnapjává. A teológusok, addig az év majdnem minden napját Jézus Születésnapjaként vették számba. Az időpont máig sem teljesen tisztázott, csaknem minden egyház (az örmény egyházat kivéve, ahol ez a nap január 6-a) elfogadta Gyula pápa döntését.

Karácsony szentségéről, üzenetéről, lentebb olvashatnak, Laczay lekész úr magvas gondolatokkal teli írásában.

Nálunk először 1825-ben, Brunswick Teréz grófnő állítgatott karácsonyfát, díszítésnek fő eleme mindig a láncokkal ékesített angyal, vagy Jézust tartó Mária kép volt. Az egyébként Németországból kiinduló szokás szerint gyertyáit először december 24-én este gyújtották meg.

Kerényi Zoltán

KATONATELEPI KÖZÜGYEK

Kiadó: Kecskemét Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány, 6000 Kecskemét, Katona Zs. u. 3.

Felelős kiadó: Lázár János, a kuratórium elnöke • Felelős szerkesztő: dr. Kerényi Zoltán

Szerkesztő Bizottság: Borsos Mihály, Kisberk Hella, id. Tóth Viktor • Rovatvezetők: dr. Kerényi Zoltán (kertünk-házunk);

Kisberk Hella (oktatás); Obbágy Tiborné Netti (óvoda); Laczay András (hit és erkölcs); Balla Dániel (sport);

Lázár János (Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány);

dr. Mezős Ottó (jog); Nagysolymosi Andrea, dr. Serfőző Katalin (egészségügy) Olvasószerkesztő: Balasi Franciska

Nyomdai munka: Pendeprint Kft., Nagykovács, Készült 1000 példányban

A sebességkorlátozásról

Mi lesz veled, katonatelepi újság? Beérkeztek a szavazólapok, a kiértékelés ben-nem az újság megszüntetésének gondolatát is felveti!

Borsos Mihály úr kezdeményezésére és megfogalmazásában, 1000 db. „szavazólap”-ot készítettem, az iskolások minden újságba be is tettek egy-egy darabot. A kérdés az volt, hogy legyen-e a 441-es úton 60 km/óra sebességkorlátozás, ne legyen, esetleg időszakosan, 06-18 óráig.

Nem kevés időt, fáradságot öltünk többen is abba, hogy a szavazólapok eljussanak Önökhöz, majd a határidő letelte után, Borsos úr 3 fős számláló bizottságot hozott létre, összegyűjtötték és értékelték a cédulákat.

MINDÖSSZESEN 57 szavazat érkezett az 1000-ból! Ebből 1 érvénytelen volt, 39-en támogatták a korlátozást, 10-en az időszakos korlátozást támogatták, 7 fő pedig nem támo-

gattott semmilyen sebességkorlátozást. Százalékban kifejezve: 68,4% a folyamatos korlátozás mellett voksolt, 17,5% időszakos korlátozás mellett ikszelt, 12,3% semmilyen korlátozást nem támogatott.

A téma minden várakozást alulmúló érdeklenségbe fulladt. Egyáltalán nem érzem azt, hogy ilyen alacsony részvétel feljogosítana arra, hogy tűzzel-vassal harcoljak a 60-as tábláért.

Sőt, tovább megyek: magának az újságnak a létjogosultsága kérdőjeleződik meg azzal, hogy egy ilyen felvetésre semmilyen érdemi reakció nem érkezik.

A Katonatelepi Közúgyek olyan 500.000.- Ft-jába kerül a körzetnek, amelyből, ha beruházásra fordítanánk ezt a pénzt, 1 milliós fejlesztést lehetne megvalósítani. Hamarosan kezdődik a 2017-es év, el kell gondolkodni azon, hogy kell-e egyáltalán újság? Hiszen

a faleváltásról is pontosan tájékoztattam az olvasókat, mégis rengeteg olyan kérdéssel bombáztak, ami arra engedett következtetni, hogy el sem olvasták az ezzel kapcsolatos írásokat.

Ez azért elég nagy luxus, mármint félmillióst tételt áldozni úgy, hogy nincsen értelme. Én mindenesetre elgondolkodom azon, hogy a jövő évi keretből javasoljak-e „újság-pénzt”.

A szavazólapok, a jegyzőkönyv nálam megtekinthető.

(Szerkesztőbizottsági megjegyzés: a december 1-én megtartott szerkesztőbizottsági ülésen jelenlevő tagok, 5 fő, azon a véleményen volt, hogy megfelelő változtatásokkal, esetleg csak kéthavonkénti megjelenéssel, új rovatokkal, meg kellene tartani az újság nyomtatott verzióját, és párhuzamosan a www.katonatelep.hu honlapon, nyitni lehetne egy on-line verziót. Ez a legfrissebb információkat, véleményeket publikálná, megfelelő

Állandó fogadóórát nem tartok. Időpont egyeztetés után bárhol és bármikor személyesen is szívesen állok rendelkezésre.

hunfalu@gmail.com
Tel. +36 30 621 0898

moderálással, megfelelő szabályok mentén, a közösség, vagyis nem csak néhány személy, érdekét figyelembe véve. Ezen a felületen nem lenne helye kommenteknek, csak megalapozott híreknek, tárgyilagos véleményeknek, bárki részéről.

Természetesen, ez egy elképzelés, amit lehet, sőt kell, vitatni, de csak akkor, ha van elfogadható alternatíva is mögötte, a szándék kevés!)

Szállításra előkészített faanyag

Az elszállításnak ezt a módját vélte a tisztelt lakó lopásnak. Szeretnék megnyugtani mindenkit, hogy a folyamat mind az Önkormányzat, mind pedig a KEFAG által szigorúan ellenőrzött és irányított módon történik. Azzal vádolni a KEFAG alvállalkozóját, hogy lopja a fát, nem helytálló. Egy ilyen céghez alvállalkozóként bejutni igen nagy dolog, hiszen a munka folyamatosan biztosított. Nyilván a faanyag sem kiskereskedelmi áron kerül elszámolásra, hiszen arra, hogy 1-2 mázsánsként értékesítse a KEFAG a helyszínen a fát, nincsen lehetőség. Így az alvállalkozó, túl azon, hogy munkához jut, még jó áron kap

fát is, így a tisztességes munkavégzés és elszámolás, saját jól felfogott érdeke.

A telefonáló azt is sérelmezte, hogy felszólítása ellenére, a fuvaros nem mutatta be a szállító levelet. Azt hiszem, ezt sem kell különösebben kommentálnom. Ugyan mi köze van egy járó-kelőnek ehhez, milyen alapon kér el bármit is bárkitől? Még a polgárőrségnek sincsen semmiféle igazoltatási, okmány-ellenőrzési jogköre!

Ezúton szeretnék tehát mindenkit megnyugtani! A cikk címében feltett kérdésre (lopják a fát?), határozott NEM a válasz!

**(Megjegyzés: A „sarang”, támfák közé rakásolt farakat,*

amely jellemzően 1 m hosszúságú választékból készül, magassága 1 vagy 1,35 vagy 1,7 méter, hosszúsága pedig általában 10 méter.)

Fotó: KZ)

TISZTELT OLVASÓK!

A véderdővel kapcsolatban, az alábbi számokban adtam részletes tájékoztatást: 2015. április, december, 2016. január, február, augusztus, október. Ha valaki veszi a fáradságot, és időrendi sorrendben elolvassa a cikkeket, pontos információkat kap arról a folyamatról, hogy honnan indultunk, és hogyan jutottunk el a végrehajtás módjáiig. Cél az ott lakóknak a jövőben hosszú ideig élvezhető, nem pelyhesedő, hanem hosszú vágásfordulójú, esztétikus fafajokból álló véderdő-parkerdő létrehozása. Az újság letölthető a katonatelep.hu honlapról. Amennyiben a kéréselt lapszám nem jelenne meg a honlapon, egy F5 billentyű lenyomással a lap frissíthető.

Utóirat a fenti cikkhez:

Drága Barátom!

Nem tudom ki vagy, fiú-e vagy lány, férfi vagy nő, de mindegy is! Remélem, elolvastad e sorokat! Tudd, hogy komoly lépéseket is tehetünk volna, hogy

az ocsmány, undorító és gyáva tettetdet megtoroljuk. Meg lettek volna az eszközeink, hogy kinyomozzuk ki vagy. De nem tettük! Egrészt azért, mert nem érdekled meg, hogy a neved megjelenjen ebben az újságban, nem érdekled meg, hogy akár egyetlen ember ajkáról is elhangozzék, hogy ki vagy! Meséld el magad a haveroknak, barátoknak, barátnőknak, gyerekeknek, unokádnak – ha vannak – hogy milyen bátor ember vagy! Másrészt, mert – és ezt tudnod kell – az életben mindenki azt kapja, ami jár neki! Ezt ne felejtse el!

Ha olvasod és elgondolkodsz ezen, keress meg. Mondd el miért csináltad és én nyújtom jobb kezem! Segíts építeni Katonatelepet és ne rombolj! Ugyanennyi energiával elültethetnél volna 20-30 facsemetét is az emlékparkba! Szükségünk van tenni akaró emberekre. Addig is Neked külön kívánok áldott, békés ünnepeket, kívánom, hogy háborgó lelked megnyugodjék és várom jelentkezésedet, hogy jövőre közösen dolgozzunk a településrész fejlődéséért!

Falu György

Mathiász Bál 2016

2016. november 19-én szombaton volt a Mathiász bál az iskola sportsarnokában. A szervezők 180 vendéget vártak erre az estére. Bohókás nyitótáncot jártak az iskola „balettművészei”, aki öten, – részben iskolánkból már elballagott diákok voltak. A svédasztalos vacsorát a „Hollóasztro” Kft. készítette, illetve szervírozta és elmondhatjuk, hogy a felhozatal igen pazar volt. A Kis József és Kovács Miklós alkotta RÖ-MI duó játszott a jobbnál jobb sláger, és mulatós zenéket, egészen hajnalig. Nagy örömünkre szolgált, hogy Kővágó Róbert, a NAIK Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet borász kutatója is részt vett bálunkon, és az est folyamán megismertette a báli közönséget néhány kiváló fajtájú borral.

A kedvescsináló borkóstoló után, az est folyamán az intézet felajánlása révén, kaphatóak voltak a büfében is a bemutatott borfajták. Sokan várták az est sztárvendégeit, Jollyt és Suzyt, akik 10 órától szórakoztatták rajongóikat.

Külön élmény volt, hogy a fellépés után a duó két tagjával közös fotózásra is alkalom nyílt. Éjfélkor tombolasorso-

Kővágó Róbert borbemutatója

lásra is sor került, amely során nagyon sok szép és értékes ajándékot sorsoltunk ki. Ezek mellett a 3. díj Gál János kádármester felajánlásából egy pálinkás hordó volt, a 2. díj Falu György képviselő felajánlása, mely egy lombszívó, és a főnyeremény, egy 30.000 forint értékű, 2 személyre szóló wellness hétvége Harkány-

ba, a Baranya hotelbe, melyet Csoma Annamária ajánlott fel.

Köszönjük szülőknek, magánszemélyeknek, vállalkozóknak a felajánlásokat és a segítséget a bál szervezésében. Köszönet a Szülői Közösségének, az iskola pedagógusainak, akik fő szervezői voltak ennek a jótékony bálnak és köszönet a Kato-

natelepi Polgárőrségnek, akik segítettek a bál biztonságát. A bál bevételét iskolai programokra, eszközök vásárlására, az iskola szépítésére fordítjuk.

Kisberk Hella
tagintézmény-vezető

Jolly és Suzy fellépése

Támogatóink:

- Önért vegyesbolt
- Red Home Bau Kft.
- Kézi Autómosó Kecskemét, Mátis Kálmán u.
- Tücsi-Text Bt.
- Margó virágbolt
- Házi húszüzem Katonatelep, Lombos u.
- Tappancs Gyermekmagazin
- GYUMA-BALL Kft – Bera Sándor
- NAIK Katonatelepi Szőlészeti Kutatóintézet
- Tupperware Forgalmazója – Vörösné Nikolett
- Pankotai Kitti gymstix edző
- Nyugdíjas Klub
- Dr. Serfőző Katalin háziorvos
- Kinizsi Sportcentrum Nagykőrös

További felajánlások:

- Hobbibüfé – Tóth László
- Balanyi László

Juhász Péter Emlékhangverseny

2016. november 16-án, Juhász Péter citera tanár emlékére, ünnepi hangverseny volt a Mathiász Iskolában. Az est háziasszonya, Kósa Vilma köszöntötte a vendégeket, köztük Juhász Péter özvegyét, lányát, unokáját, a Lira Alapfokú Művészeti Iskola vezetését, a Mathiász Iskola vezetőjét, továbbá Lécné Urbán Bernadett citera oktatót. Méltatta Juhász Pétert, az embert, a kollégát, és a pedagógust, aki sok éven át azért munkálkodott, hogy zenét szerető diákokat neveljen. Ő volt, aki megteremtette a citera oktatás hagyományát a helyi, majd több városi iskolában is. Népi együtttest alapított, és több generáció is felnevelkedett munkája során.

Az est folyamán bemutatózott az Univer Tánczos Péter népdalkör és citera együttes, melynek alapító tagja volt Juhász Péter. Mónus Ferencné vezetésével, citerán kísért alföldi népdalokat énekeltek. Ezután bemutatózott

az utánpótlás, Krajsó Bence vezetésével. Az iskola jelenlegi tanulóinak műsorában népdalokat, és citerazenét hallhattunk a 3., 4., 5. és 7. osztályosok közreműködésével. Bemutatózott Krajsó Bence is, a gyerekek jelenlegi okta-

A Juhász Péter emlékdíj átadása

tója, aki maga több népzenei díjat is kapott már. Fellépett Vellai Ferenc 11 éves kisgyermek, aki a Fölszállott a Páva középöntős versenyzője, és énekhangjával, valamint citera játékával ugyancsak elbűvölte a közönséget. Ezen az estén is élvezhettük a Vadhajítás együt-

tes citerajátékát, Báti István vezetésével. Zárásként átadták a Juhász Péter emlékdíjat. Négy, Mathiászos kisgyermek vehette át az elsőként kiosztott elismerést: Fodor Léna, Takács Janka, Simon Vivien 5. osztályos és Szilvási Ádám 3. osztályos tanulók.

Juhász Péter, a citera nagykövete

Az előző cikkből is kitűnik, hogy Juhász Pétert milyen nagy becsben tartják a népzenei berkekben, zeneiskolákban, mint kiváló muzsikust és zenetanárt. Személyéről azonban keveset tudunk, munkásságát, ma már leginkább az évente megrendezett megemlékező hangversenyek alkalmával idézik fel. Kihasználva a lap adta alkalmat, néhány szóban felidéznénk életének, főleg Katonateleppel kapcsolatos mozzanatait. Sajnálatosan rövid élete szorosan összefügg Kecskemét és Katonatelep történetével, még akkor is, hogy szerényen mindig a háttérben dolgozott, zenélt és tanított.

1950-ben született Kecskeméten, majd előbb Úrréten majd Katonatelepen folytatta életútját. Nagypapja népszerű cimbalmos volt, tőle tanult rengeteg népdalt. Ifjúkorában

Juhász Péter, a citera nagykövete

először Ő is, a beatzene bővítésétől vezérelve, a gitár iránt vonzódott, később hároméves kislányának vett egy citerát, akit nem kötött le annyira a citeramuzsika, annál inkább apját. A hetvenes évek vége felé a Kecskeméti Likóripari Vállalat felkarolta a népzenei mozgalmat, és Bíró István öreg citerás vezetésével, indult egy citerakör, ahová felvették és egy idő után már ő lett a zenekar vezetője és tanítója. A ma már „Tánczos Péter

együttes” néven ismert zenekar megalapítójának tekinthetjük. Elvégezte a citeravezetői és művészeti oktatói tanfolyamot, hitvallásává tette, hogy a magyar népdal kincs, és mennyire fon-

tos közös örökségünk megőrzése. Tanított fiatalokat és idősebbeket is héttől hetven éves korig. Kalocsától Mezőkövesdig, hangversenyzett szerte az országban és Svájcban, Németországban, Olaszországban, Ausztriában is. A Mezőkövesdi Lira Alapfokú Zeneművészeti iskolában évekig tanított, és az iskola máig is, minden év november végén, halála napjának közelében, emlékhangversenyt szervez, emlékezve szeretett

tanárukra. Nem főfoglalkozásként tanított, a megélhetéshez sofőrként dolgozott Katonatelepen, Dr. Szegedi Sándor mellett, járta az országot, ő volt „citerás sofőr”. Katonatelepre költözve családjával, aktívan részt vett a későbbi Mathiász iskola citerazenekarának megszervezésében. Ebből a zenekarból nőtt ki később, a ma is működő, „Vadhajtás” zenekar; számos népzenei díj nyertese, és ünnepi alkalmak műsorainak kimaradhatatlan kísérője. A zenei nevelésben kiemelten foglalkozott hátrányos helyzetű gyerekekkel, speciális tantervekkel, sőt saját maga által hangszerket is fejlesztett számukra (pld. : balkezes citera).

Sajnálatosan fiatalon, 2009. november 12-én hunyt el hirtelen, de emléke a zene szeretetében felnövő nemzedékekben, mindig megmarad.

Kerényi Zoltán,
volt munkatársa
Katonatelepen

A Mathiász Iskolába is megjött a Mikulás

A gyerekek Dóbiás Péter zenei előadását hallgatva várták, hogy megérkezzen a Télapó. A hangszerek olyan szépen szóltak, a gyerekek olyan szépen énekeltek, hogy bizony meghallotta a Mikulás bácsi, hogy itt az iskolában nagyon sok kisgyerek várja már az érkezését.

Teleputtonnyal jött és szétosztotta ajándékait a gyerekeknek a Mikulás bácsi a Mathiász iskolába

Felkészülés a télre

A tél közeledtével ismét megszorodtak a légúti megbetegedések. Az esetek többségében ezek banális felső légúti hurutok. Teendő: szükség esetén némi láz, fájdalomcsillapítás, köptető, vitaminok fogyasztása, valamint néhány napos pihenés. Ez általában megoldja a problémát. Ha három nap után még továbbra is fennmarad a láz, vagy, gennyes nátha, köpet, fulladásos köhögés jelentkezik, okvetlen orvoshoz kell fordulni.

Mint minden évben, október elején megkezdődik az influenza szezon és március végéig bármikor kialakulhat járvány. Magyarországon az influenzajárvány általában januárban kezdődik. Ahhoz, hogy a veszélyeztetett csoportba tartozók védőoltásban részesüljenek már novemberben megkezdjük az influenza elleni védőoltások beadását.

Európában évente közel 50 millió ember betegszik meg influenzában.

Közel 70 ezer azon halálesetek száma melyek az influenza valamilyen szövődménye miatt következnek be.

Influenza legjellemzőbb tünetei: láz, fejfájás, köhögés, torokgyulladás, ízületi és izomfájdalom, általános levertség, fáradékonyság.

A magas láz a csecsemők, az idősek és a tartós betegségben szenvedők számára veszélyes. Megterheli a szívet, tüdőt, felborítja az anyagcserét (cukorbetegség), Gyakrab-

ban lépnek fel szövődmények (pl. tüdőgyulladás) az immungyengeségben (lásd daganatos betegek) szenvedőknél, időseknél, dohányosoknál.

Védőoltások célja:

A súlyos, kórházi ellátást igénylő megbetegedések, és az influenza okozta halálesetek megelőzése.

Ennek érdekében a kormány ebben az évben: 1300000 adag oltóanyagot biztosít térítésmentesen azok számára, akik életkoruk, egészségi állapotuk miatt fokozottan veszélyeztetettek, továbbá azoknak, akik ezeket a csoportokat fokozottan veszélyeztetik az influenza vírus átadásával.

Az utóbbi öt évben az a tapasztalat, hogy évről évre csökken az influenza oltóanyag felhasználása.

A védőoltás az idős emberek körében a kórházi felvételek számát 25-39%-kal, a halálozási gyakoriságot 35-57%-kal csökkenti.

Cél az lenne, hogy a veszé-

lyeztetettek 75%-át oltjuk be. Ezzel szemben jelenleg csak kb. 30%-ban élnek a védőoltás lehetőségével azok, akiknél pedig rendkívül fontos lenne.

Az oltóanyag összetétele évről évre módosul. A vakcina megfelel a WHO északi féltekére, a 2016/2017-es influenza szezonra vonatkozó ajánlásának.

Mi a helyzet a madár influenzával kapcsolatban?

A most terjedő H5N8 vírustörzs állati megbetegedéseket okoz, és bár nem igazolt a vírus emberi megbetegedést okozó képessége, de a vírus rendkívüli variabilitása miatt a baromfi ágazatban dolgozók oltása okvetlen javasolt.

Az állati és emberi influenza vírusok keveredésének és gécserre lehetőségének csökkentése érdekében felajánljuk a térítésmentes védőoltást a sertés és baromfi tartásával, valamint ezen állatok szállításával foglalkozó személyek részére is.

Oltandók köre:

- 3 évesnél idősebb krónikus betegségben szenvedők
- Vándorok a terheségi héttől függetlenül
- Azok a nők, akik a gyer-

Dr. Serfőző Katalin
Katonatelep háziorvosa

mekvállalást az influenza szezon idejére tervezik

– Lakóotthonok, egészségügyi intézményekben huzamosabb ideig gondozottak.

– Tartós szalicilát kezelésben részesülő gyermekek és serdülők

– 60 éven felüliek, egészségi állapotuktól függetlenül.

– Baromfi tartásával, szállításával szervezett munkavégzés keretében dolgozók. Baromfi feldolgozók alkalmazottai.

– Bevándorló külföldiekkel munkavégzésük során kapcsolatba kerülő személyek.

Keressék bizalommal háziorvosukat mind a megelőzéssel, mind az esetlegesen kialakult problémával kapcsolatban.

Áldott, békés karácsonyi ünnepeket, boldog újévet kívánok, jó egészséggel!

Az elmúlt hetekben újra felütötte fejét a most már évek óta, a vadmadarak vonulást kísérően, a házi baromfiállomány hazánkban is megfertőződik a madárinfluenza vírusával (AH5N1 és azok állandóan mutálódó fajai). Nem mindegyik jelent veszélyt az emberre, de megfelelő elővigyázatossággal, óvintézkedésekkel ez el is kerülhető. Ezért kérünk minden baromfitartót, hogy kövesse figyelemmel a hatósági tájékoztatásokat, figyelmeztetéseket!

KÖZÉRDEKŰ FELHÍVÁS

madárinfluenza megfigyelési körzet elrendeléséről

(Kivonat Kecskemét MJV jegyzőjének felhívásából)

Tájékoztatjuk Kecskemét város lakosságát arról, hogy törvényben előírt kötelezettségek miatt, és a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH), Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságának eredményközlői szerint, az alábbi útvonal által határolt terület több településén magas patogentitású (betegség okozó képességű), madárinfluenza betegség előfordulása került megállapításra, ezért a betegség továbbterjedésének megakadályozása érdekében a

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Élelmiszer-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztályának Megyei Főállatorvosa (6000 Kecskemét, Halasi út 34., 76/503-370)

Kecskemét–Ágasegyháza–Izsák–Páhi–Kiskőrös–Kecel–Imrehegy–Kiskunhalas–Zsana–megyehatár–M5–Kecskemét útvonal által határolt terület Bács-Kiskun megyei védőközzetté nem nyilvánított területén madárinfluenza megállapítása miatt,

megfigyelési körzetet rendelt el.

A megfigyelési körzetre elrendelt intézkedéseket a fertőzött gazdaságnak takarítása és fertőtlenítése befejezésének napjától számított legalább 30 napig fenn kell tartani.

Kecskemét, 2016. november 29.

Dr. Határ Mária jegyző

Az üdvözítő kegyelem

Régi, már-már avíttak tűnő, jobbára csak az egyházban használt szavak: üdvözítő és kegyelem. Az „üdvözítő”-t nemigen használjuk, kegyelemre meg a vádlottnak, esetleg valamilyen vizsgára készülő embernek van szüksége. Karácsony lebutított, fogyasztóivá silányított üzenettel, vagy inkább tartalmatlansággal érkezik az emberekhez. Legalábbis jelentős részükhöz. Érezzük, hogy ez így nem teljes, de már talán a beletörődés, a közöny és a terheink falán nem tudunk átlépni.

Kialakult egy karácsonyi keret, ahogyan ünnepelnünk kellene. Nem mi alakítottuk ki, hanem okosan és észrevétlenül ránk erőszakolták. A keret szűk, több és más kellene, de nem nagyon tudjuk, hogyan állhatnánk másként az ünnephez. Megszoktuk ezt a keretet még akkor is, ha nem mindig érezzük jól benne magunkat. Lehet-e más? Lehet, ha kinyílunk a karácsony eredeti üzenete felé: üdvözítő kegyelem!

Karácsony Istenről és emberről beszél, pontosabban a kettő kapcsolatáról és találkozásáról. Ennek nyomán pedig emberről és emberről. A szeretet ünnepe – mondjuk, miközben szeretetünk csak néhány karácsonyi napba dermed. Nem is annyira szeretet sokszor, csak inkább fegyvernyugvás, eltűrése a másinak. A karácsonyi sorrend ez: először Isten, aztán az ember. Szembemegy ez sokunk meggyőződésével, mert saját bőrünkön tanultuk meg, hogy ha nem magunkat tesszük az első helyre, akkor sehova se jutunk. Igaz, sokszor így se. Szóval először szól az ünnep Istenről,

aztán rólunk, pontosabban arról, amit Isten gondol, tesz velünk kapcsolatosan.

Üdvözítő. Mit jelent ez a szó? Mi az üdvösség? Teszt, lelki jó, de több, mint amit földi dolgok meg tudnak adni. Van benne földöntúli, örök, teljes. Az adventi-karácsonyi romantika és ugyanakkor a tapasztalt kiüresedés világosan mutat rá az emberi élet kontrasztjára: vágyunk a teljesebbre és igazabbra, vannak ennek megvalósítására elképzeléseink is, mégse nagyon tudunk ebben előrelépni. Karácsony ünnepe sok hiánnyal is szembesít bennünket: nemcsak azzal, ami nem a miénk, hanem azzal is, ami már nem a miénk. A veszteségek ilyenkor még nagyobbak tűnhetnek. És mégis, ezek a szembesüléseink, a vágyott és a valóság közötti különbségek, a veszteségek készíthetnek arra, hogy kinyíljon életünk a végső, nagy igazságok keresésére. Karácsony arról szól, hogy Isten üdvözíteni akar. Bár most nem a miénk a teljesség, az igazság, a tökéletesség, a szeretet hiánytalansága, az Isten

ebbe az állapotba akar elvezetni. Üdvözít, vagyis a nem üdvös, nem jó, nem szeretett állapotból ki akar vezetni. Nem ideig-óráig való megoldásokkal, hanem mennyei, örök válaszokkal. Ha elég volt az életünk megakadásaiból, a sikertelen elrugaszkodásokból, akkor ki kellene nyílni Isten üdvözítő terve felé! Ő az üdvözítő. Attól függetlenül, hogy hiszünk-e benne, vagy nem. De ha hiszünk, akkor az életünk is az üdvösség felé indulhat el.

Kegyelem. Üdvözítő kegyelem. Megszoktuk, hogy tennünk kell. Tenni önmagunkért, a szeretteinkért. Teszünk, hálát nem várva és mások hálátalanságának terhét hordozva. Teszünk, dolgozunk, fáradunk és elégünk van. Nehéz kimondani, de elégünk lehet munkából, családból, azokból, akiket szeretünk, szeretünk. De most már nehéz. Tudjuk, hogy nem kellene így lenni, de akkor is így van. És karácsony ezzel is szembesít és ezt is ránk terheli. De karácsony Istenről szól, és rajta keresztül rólunk. Arról, hogy a határainkkal szembesülve nem zárulnak be a lehetőségeink. Isten kegyelme azt jelenti, hogy az ember, aki erejének, tehetségének határáig eljut és mégse éri el a vágyott teljességet, boldogságot és üdvösséget, a Megváltó Úr erejével és ajándékával töltekezhet be. Isten kegyelme azt jelenti, hogy hozzánk való

Laczay András
lelkipásztor

jóindulatát nem kell érdemelni, nem kell érte tenni, hanem egyszerűen kérni, hogy átjárjon, békességet adjon és megváltson.

Karácsony üzenete: megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek! Volt, lehetett idő a világ múltjában és a személyes életben is, amikor még nem volt látható, átlélhető ez a kegyelme, de mára látható lett. Mindenkinek. Az elesetteknek és a magabiztosoknak, a gazdagoknak és szegényeknek, az egyszerűbb és a képzetesebb embereknek. Isten kegyelme Jézus születésével jelent meg, benne az Isten emberré lett. Ezért karácsony nem néhány napig tartó hangulat, régi ünnep régies kifejezésekkel, és nem tartalom nélküli ünneplés, meg néhány nap pihenés és vendéglátás. Hanem életünk lényegét érintő ünnep, amikor Isten tervébe nyerhet beavatást mindenki. Mi eljutunk egy határig, ami felett már nincs, már nem tudunk teljesíteni és még távol van a teljesség. Isten erre a határra felülről indul el, lefelé az emberi létbe. Csakhogy neki nincs határ lefelé: ezért lett emberré, megérkezve világunkba, hogy ég és föld, földi és mennyei határát áttörve üdvözítsen bennünket és vezessen minket fel a határainkon túl mennyi magasságokba. Hogy karácsony üzenetének megértésében és átélésében legyenek teljesebbé, igazabbá mindennapjaink és emberi kapcsolataink.

Ennek az üdvözítő kegyelemnek az átélését kívánom minden Kedves Olvasónak 2016 karácsonyán!

95 éve halt meg a csemegeszőlő-nemesítés hazai apostola, Mathiász János

Halálának 95. évfordulóján, nagy tisztelettel és hálával emlékeztünk Mathiász Jánosra, a világhírű szőlőnemesítőre, szűkebb hazájában, Katonatelepen. Az egykori Mathiász szőlőbirtok területén ma a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet Kecskeméti Kutató Állomása működik, folytatva a nagy elődök munkáját és megőrizve a „korábbi eredményeket”, a számos bor- és csemegeszőlő-fajtát, fajtajelöltet és hibrid-állományt, a több mint egy évszázada megkezdett nemesítési munka gyümölcsét.

2016. december 2-án délelőtt 10 órakor, a Kecskeméti Köztemető Díszsírhelyénél Dabasi Gábor, a Mathiász János Borrend tiszteletbeli nagymestere emlékezett a Névadóra, majd a KMJV és a szakmai szervezetek képviselői helyezték el az emlékezés virágait.

A program a NAIK SzBKI Kecskeméti Kutató Állomásán folytatódott, ahol az egykori szőlőbirtokon elhelyezett Mathiász szobornál szintén koszorúztak a megjelent szervezetek képviselői.

A világhírű szőlőnemesítő életére és munkásságára Lázár János a Kutató Állomás munkatársa emlékezett, eképpen.

Mathiász János a sáros-megyei Ádámföldén született 1838. február 22-én. Elemi iskoláit Eperjesen, a középiskolát Kassán végezte, majd egy évet töltött a kassai római ka-

tolikus papnevelő-intézetben. Még a jogi főiskola hallgatója volt, amikor már hivatalt vállalt a vármegyeházán. Hivatalba lépésének évében, 1860-ban feleségül vette Gerhardt Annát, aki az évek során hét gyermekkel ajándékozta meg Mathiászt.

A szőlő szeretetét, ami az ádámföldi kis gyümölcsösökben gyökerezett, a Munkácsy Józseffel kötött barátság növelte tovább. A műépítész Munkácsynak szintén a szőlő volt a szenvedélye, értékes csemegeszőlő-gyűjteményt nevelt Kassán. Mathiász szintén fajta-gyűjtésbe kezdett és apósa kertjében, majd a kassai Rozália-hegyen vásárolt 2 kat. hold területen pár év elteltével már 1600 szőlőfajtából álló gyűjteménnyel rendelkezett.

A bécsi világkiállításra 27 cserépbe ültetett, 100 különböző fajta, kifejlődött fürtök-

A Mathiász villa Katonatelepen

kel rendelkező tőkéjével nevezett be és elnyerte az első helyezést, és ami talán ennél is jelentősebb volt, az ismertséget a világ szőlőtermelői körében.

A gyűjtemény anyagáról több alkalommal árjegyzéket jelentetett meg és kiterjedt vessző-forgalmazást végzett. Kassa felvidéki éghajlata, a késői tavasz, a kevés nyári meleg, a hideg ősz, gyakran felvetette Mathiászban a délkeleti országrészekre történő tovább-költözés gondolatát. 1877-ben egy Kassa környéki hadgyakorlat alkalmával ismerkedett meg Andrassy Gyula gróffal, a monarchia külügyminiszterével, aki az uralkodó

I. Ferenc József mellett részt vett a hadgyakorlaton. Mathiász az uralkodó asztalára többször szállított gyűjteménye legszebb tőkéinek terméséből.

1880-ban a korábbi elhatározás a Mádra történő költözésben testesült meg. A család átköltöztetésénél nagyobb terhet rótt Mathiászsra a gyűjteményének áttelepítése, mert az akkorra már nagy területen pusztító szőlő-gyökértetű, a filoxéra miatti zárlat megnehezítette ezt a munkát. Alig kezdett hozzá az érdemi munkához, megérkezett Andrassy gróf ajánlata, vállalja el a közeli Szőlőskén lévő 100 holdas szőlőbirtoka szakmai vezetését. A gróf felajánlotta, hogy Mád helyett az Ó szőlőbirtokára telepítse át a gyűjteménye tőkéit, ahonnan bármikor – ha az élet úgy hozza – tovább is viheti azokat. Mathiász rövid gondolkodás után elfogadta a kedvező ajánlatot és közel 20 évig teljesített szolgálatot az Andrassy birtokon.

A Szőlőskén eltöltött évek és a korábbi tapasztalatok „érlelték be” azokat az eredményeket, amelyek tovább növelték Mathiász ismertségét és elismertségét. Első csemegeszőlő-fajtájának megjelenése is ezekre az évekre tehető. A honfoglalás közelgő 1000. évfordulója tiszteletére a Chasselas Queen Victoria white és a Kalábriai fehér fajták keresztezéséből származó, kiváló tulajdonságokkal rendelkező, új csemegeszőlő-faj-

Megemlékezés a Kecskeméti Sírkertben (Kiss Géza felvétele)

tájának 1887-en az Ezeréves Magyarország Emléke nevet adta. Az új csemegezőlő nemcsak Magyarországon, hanem Amerikában is – ahová Katona Zsigmond, a hűséges segítő, az önzetlen barát küldte ki – növelte Mathiász és a magyar szőlőtermesztés hírnevét és mint kiváló borszőlőt termesztették több ezer hektár felületen.

Szőlőskén, az Andrassy birtokon is komoly károkat okozott a filoxéra, de Mathiász eredményesen vette fel a harcot, és a szénkénevezési eljárás alkalmazásával alacsony szinten tudta tartani a fertőzést és a kártételt. Ennek ellenére tisztában volt azzal, hogy ez csak "ideig-óráig" nyújt védelmet és biztonságot az akkori már „hatalmasra” nőtt gyűjteményének, a nemesítési munkája eredményeként megszülető új hibrid-tőkéknek. Akkoriban már köztudomásúvá vált, hogy a szőlőtetű a homoki szőlőkben nem él meg, ha bekerül is elpusztul. Ahogyan a kecskeméti emberek akkoriban találóan megjegyezték, „kiszúrja a szőmit a homok”. Mathiász végleges elhatározásra jutott, amiben egy újabb találkozás is megerősítette Katona Zsigmond szeméjében.

Katona Zsigmond, aki „kenyerkereső” hivatását tekintve gyógyszerész volt és szintén a szőlő „szerelmese”, felismerve és „kihasználva” Mathiász helyzetét, látogatásra hívta a katonatelepi birtokára. Katona Zsigmond bár sejtette, a kezébe került árjegyzékek gazdag tartalmából, és Mathiász addigi sikereiből következően talán tudta is, hogy Mathiász Katonatelepre költözésével az ő szőlészeti sikerei hamarosan árnyékba borulnak, mégis teljes befolyását latba véve próbálta meg Mathiászt Katonatelepre „csábítani”. Pedig, ha tudta volna, hogy az elhatározás valójában már megszületett.

E látogatás tapasztalatai adták a „végső lökést” a homokra való költözés gondolatához. Mathiász és öccse József a „filoxéra-vész tengerében” egy zöldellő oázist csodálhattak meg Katona birtokán. Hamarosan kézzel-fogható bizonyítéka is lett a költözés gondol-

tának, Mathiász előszerződést írt alá a Kecskeméti Takarékpénztár Egyesülettel 17 kat. hold 102 négyszögöl területre, amelyet 1890. december 2 – kán véglegesítettek. A telepítés előkészítő munkálatai már az év elején megkezdődtek, az első tőkét a következő év tavaszán ültették el. Ettől kezdve szinte folyamatosan dolgoztak az új Mathiász birtokon, az újabb területek megszerzése, betelepítése mellett kutat létesítettek, vincellér-ház épült, kerítést húztak. 1897 –ben épült fel az a családi ház, a Mathiász-villa, ahová már új

zed számos újabb elismerést, új szőlőfajták megjelentetését, sok-sok sikert, de sok fájdalmat és megpróbáltatást is hoz Mathiász és családja életében. Gyermekai közül először a már Katonatelepen született Mariska hal meg alig 10 évesen, majd a másik leány a 18 éves Józsa is eltávozik, mindketten tüdőbajban. 1911-ben földrengés okoz nagy károkat a családi házban.

A sok megpróbáltatás közepette üdítő színfolt Mathiász újabb, talán a legsikeresebb csemegezőlő-fajtájának, a Szőlőskertek királynője mus-

4. –én reggel felesége talál rá, ahogyan a párnájára dőlve mozdulatlanul fekszik. Megadott neki a kegyes halál, 83 éves korában, álmában tért meg Teremtőjéhez.

1921. december 6 –kán nagy részvét mellett a kecskeméti Szentháromság temetőben helyezték örök nyugalomra két fiatalon meghalt leánya mellé.

Az emlékünnepeken, megemlékező szavak után, Kocsis Pál nagymester köszöntötte az idén Mathiász János díjas Keresztes József borrendi tagtársunkat, tiszteletbeli ceremóniamestert.

A Mathiász család otthonukban

feleségével Sillay Józsaival és népes családjával költözött be Mathiász a következő évben.

Arról keveset tudni, miért vált el első feleségétől, talán az újabb, ismeretlen alföldi területre való költözés gondolata, talán az elkerülhetetlen „kettős életvitel”, Szőlőskén és a létesülő új birtokon is helytállni, lehetett a válás oka. Mathiász még 1891-ben megismerkedik Sillay Józsaival, és a következő év tavaszán feleségül is veszi. Józsa több nyelvet is beszélő, gazdasági ismeretekkel is rendelkező, fiatal leány, aki a Katonatelepre költözés előtt és után is nagy terheket vállalt magára. Népes családról kell gondoskodnia, szervezi, előkészíti a kiállításokat, részben a gazdasági nyilvántartásokat is ő vezeti. Nagy támasza volt ő Mathiásznak egész további életében. A következő két évti-

kotály -nak megjelentetése. Az Ezeréves Magyarország Emléke fajtája mellett, talán ez az új, korai csemegezőlő „futotta be a legnagyobb karriert”. Szinte valamennyi földrészen, a szőlőtermelő államok többségében termesztik, számos nemesítő használta fel keresztezési partnerként újabb fajták előállítására. Azután az újabb megpróbáltatások, a tanácsköztársaság rémtettei, gazdasági nehézségek mellett életének utolsó nagy sikere a kecskeméti szőlészeti és kertészeti kiállítás 1921. október 1–4 között.

December elején még a vessző-begyűjtéseket irányítja, meghűl, de talpon marad. December 3 –kán kissé belázasodik, de jóízűen meg is vacsorázik. Éjszaka kissé köhög, amit még hajnalban is hallani, majd elcsendesedik. Másnap,

A program a Mathiász János Borrendi Díj átadásával folytatódott. Az idei díjazott a Borrend jelenlegi ceremóniamestere, Kolozsi R. Gyula lett, aki rövid beszédben köszöntötte meg a megtisztelő elismerést.

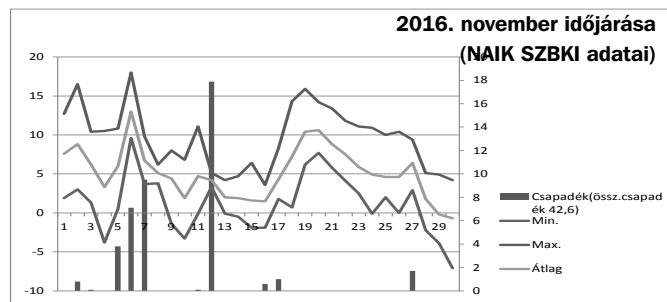
Ezt követően Kocsis Pál nagymester könyvismertetője hangzott el. Szavai szerint, a Borrend megalakulásának 30 éves évfordulója alkalmából kiadandó Emlékkönyv elkészült, melynek első példányait a nagymester és alkalommal adta át a megjelenteknek.

Az Emlékkülvést a katonatelepi Mathiász János Általános Iskola citerazenekarának és Szabó Sándor tárogatóművész ünnepi műsora színesítette. A rendezvény baráti beszélgetéssel egybekötött állófogadással és újbóli kóstolóval zárult.

Lázár János

Decemberi kerti teendők

Kezdődik a naptár szerinti tél! December hónapban a legkevesebb a munka a kertekben. A december nem a leghidegebb téli hónapunk, és ilyenkor sok ködös reggelre és napos időre lehet számítani. A novemberi hónap időjárását a diagramon követhetjük, és megállapítható, hogy az átlagoshoz nagyon közelálló volt. Láthatóan a középhőmérsékletek eléggé nagy tartományban ingadoztak (+13 és -2 fok között), volt olyan nap, hogy két, egymást követő napi középhőmérséklet -4 és +14°C közötti értéket mutatott Katonatelepen.

A gyorsan halványuló fény miatt itt az ideje, hogy korán keljünk fel, és belevágjunk az olyan kerti munkákba, amelyeket még nem fejeztünk be!

Néhány fontos teendő, felsorolászerűen:

- Fás növényeket még decemberben is lehet ültetni, ha nem fagyott még át a talaj és nem túl nedves. Különösen jó időszak ez a csupasz gyökerű cserjék és fák elültetésére.

- Már most érdemes eldönteni, hogy mit szeretnénk jövőre termesztetni a kertünkben, és meg kell időben szervezni a vetőmagok beszerzését.

- Ez a legjobb hónap a díszfák és cserjék megmetszésére. Metsszük le félig a rózsabokrokat, hogy megóvjuk őket a szélétől.

- Még mindig javíthatunk a gyepeken, ha az időjárás is megengedi ezt.

- Vigyázzunk arra, hogy amikor fagypontra alá esik a hőmérséklet, ne lépjünk a gyepekre, mert nagy barna lábnyomokat fogunk hagyni a törékeny fű szárán.

- Nézzünk utána a kertekben zajló életnek, adjunk friss vizet, magvakat vagy bármilyen háztartási maradékot a

madaraknak, de a fehér kenyérrel bánjunk csínján.

- Tisztítsuk meg az ösvényeket az algáktól, takarítsuk ki a fészert, tegyük rendbe a kerítést.

- Ez a legjobb idő arra, hogy bepermetezzük a gyümölcsfákat és a rózsákat kátrányos olajjal, hogy eltávolítsunk minden megjelenő fekete penész-spórát.

- Egy nagy havazás után rázzuk le az ágakról a felgyülemlett havat, nehogy letörjenek a súly miatt.

- Ha a talaj nem túl nedves vagy fagyos, folytassuk az évelő növények elrendezését.

- Ha van olyan növény, amely most rügyezik, itt az ideje, hogy melegebb helyre vigyük.

- Öntözzük óvatosan a növényeket és fedjük le őket.

- Figyeljünk arra, hogy minden olyan növényt megóvjunk, amely ki van téve a fagnak.

- Vezessük el a vizet minden csatornából vagy csapból a kertben és szigeteljük le őket.

- Takarítsunk el minden elhalt vagy beteg ágat és hulladékot a növényekről vagy a növények mellől.

- Takarjuk be a talajt a fagy ellen minden olyan gyümölcsfa és cserje körül, amely meg volt metszve.

Dr. Kerényi Zoltán

- Amikor takarítjuk a kertet, hagyjunk egy kis fahalmot valahol, amely alatt megbújhatnak a hibernáló állatok.

- Mindig ellenőrizzük, hogy vannak-e állatok ott, ahol éppen takarítunk.

- Itt az ideje, hogy megjavítsuk azokat a dolgokat, amik el vannak hanyagolva a kertben – kerítésjavítás, festés, az ösvények letakarítása.

- Nagy éjszakai fagyok esetén tegyünk egy régi focilabdát a kis tóba, hogy a halak túlélhessék a fagyot.

- A növényeknek ebben a hónapban is szükségük lesz öntözésre, de vigyázzunk, nehogy túlöntözzük őket. A talaj lehet, hogy elég nedves.

- Ha szeles környezetben élünk, óvjuk meg a frissen ültetett cserjéket.

- Hogy megóvjuk a tömlőt a fagyoktól, vigyük be – de előtte jól csorgassuk ki belőle a vizet. A külső csapokat pedig szigeteljük le zsákvászonnal.

Kökényszörp recept

Hozzávalók:

1 kg kökény
25 dkg barnacukor
75 dkg kristálycukor
fahéj
csillagánizs
szegfűszeg
borkósav

Az átválogatott, mosott gyümölcsöt tegyük főzőedénybe, öntsük fel annyi vízzel, ami épphogy ellepi és felforraljuk. 10 percig főzés után paszszírozzuk át egy szűrőn egy másik edénybe. Gyönyörű mélybordó színe lesz. Ezután visszaöntjük a fazékba, és még egyszer felforraljuk. Közben hozzáadunk 25 dkg barnacukrot és 75 dkg kristálycukrot, majd még kb. fél

liter vizet. Tehetünk hozzá egy kevés fűszert is, ízlés szerint, attól pikánsabb lesz. (A borkósavból csak egy csapott mokkáskanálnyi kell belekeverni, hogy megmaradjon a savanykás íz). Meg kell várni, míg cukor teljesen feloldódik. Ezután állítsuk forró vízbe a szörpös üvegeket, és egy tölsér és egy kisebb szűrő (textil, vagy más szűrőanyag nélkül!) segítségével töltsük fel őket az enyhén rostos szörppel. Egy kiló cukor árából és a kevés fűszerekből, a család által begyűjtött kökényből kiindulva 2 liter szörp lesz, ami fogyasztáshoz ízlés szerint hígítható.

(Forrás: <http://katalinkonyha.blogspot.hu>)

A tél gyümölcse: a kökény

Tavaly novemberi lapszámunkban megismerkedhettek egy speciális szeszes ital készítésével, a kökény gín-nel (sloe gin). Most néhány más felhasználási lehetőséget szeretnénk bemutatni, kihangsúlyozva ennek a vadon termő gyümölcsnek jelentőségét.

Az emberek többsége úgy véli, hogy ez egy fanyar, cukorszegény, savas jellegű gyümölcsöt adó növény, és nem is sejtí, milyen sokféle módon felhasználható. A virágokból és az aszalt gyümölcsből készített tea robálól, immunerősítől, vérnyomáscsökkentől, de ajánlják bélhurutos panaszok enyhítésére, sőt fogyni vágyóknak is. A kémiai kutatások egyre több olyan anyagot fedeznek fel a

növényekben, amelyekről eddig nem volt ismeretünk. A kökény esetében - sok más hasznos vegyületen kívül - ilyen az ellag sav, ami anticarcinogén /magyarul daganatmegelőző/ rákellenes hatású.

Vannak fajtái, melyek késő ősszel élvezhető gyümölcsöt hoznak, de a leginkább akkor érdemes begyűjteni, ha már megcsípte a dér, vagy egy ki-

sebb fagy is volt. Sokszor előfordul, hogy szeptember közepén is lehet virágot begyűjteni, mert nyári, súlyos szárazságot követő kora őszi csapadék hatására egyes növények újra virágozhatnak! (Így van ez az akác, szilva, vadkörte, fekete-bodza esetében is). A termésből minden készíthető, ami gyümölcsből elképzelhető: kökénylekvár, kökénydzsem, kökénybefőtt, kökényszörp, kökénypálinka. Kiváló zseléalapanyag!

Diólevél a komposztba?

A diólevél felhasználásáról sok cikket, olvasói levelet találhatunk, sokszor igen eltérő véleményekkel. A variációk a többnyire a következők: külön kell komposztálni, el kell égetni, el kell vitetni, belerakhatjuk a komposztba, akár vegyesen is, nyugodtan terítsük el bárhol. Az égetésnél mindenképpen szim-

patikusabb a komposzt. Ma már kísérletekkel igazolták, hogy nem minden növényt pusztít el a diólevélben található allelopátiás hatóanyag, a juglon. A komposztot mindenhová teríthetjük, nem kell tündőzni, hogy melyik növénynek teszünk jót vele és melyiknek nem, csak figyelembe kell venni a megfelelő

komposztálási időt. Az első igazán alapos cikk a témáról a Biokultúra folyóirat 2011/5 számában olvasható. Az ott leírt eredmény kísérleteken alapul, hiszen nagyon részletesen vizsgálták a diólevél, és a belőle készült komposzt hatását. Az eredmény: kilenc hónap komposztálás után a diólevél teljesen elveszíti a növények növekedését gátló hatását, és a jótékony hatá-

sa kerül előtérbe. A novemberben berakott komposzt már a következő év őszén olyan állapotba kerül, hogy egy rostálás után nyugodtan felhasználható. Ez akkor is igaz, ha nem külön, hanem a többi komposztálendő hulladékkal együtt kezeljük. Úgyhogy tegyük bátran a komposztba, jövő ősszel remek tápanyagot jelent majd a kertnek.

A tehetséges birkózótestvérpár

Jakubek Benedek és Jakubek Bernát itt kezdte pályafutását 2012-ben, a katonatelepi iskola tornatermében, a Kecskeméti Birkózó Club színeiben. Benedek 5 éves volt ekkor, Bernát pedig 3. Náluk a birkózás úgymond családi hagyomány, édesapjuk István szintén birkózott, a klub vezetőségével egy csapatban.

A 9 éves Benedek tavaly a Kecskeméti Birkózó Club legeredményesebb gyerekbirkózója díjat vehette át. A fiatal birkózó januártól a gyerek 1-es korcsoportból

a diák 2-esbe kerül, így országos szinten tétje lesz versenyének, részt vesz majd a diákolimpián, illetve több országosan rangsorolt versenyen is.

Bernát most 7 éves, szintén rengeteg versenyen mutatta meg magát, azonban a nagyobb megmérettetések számára csak most következnek majd fiatal kora miatt. Az utóbbi időszakban Csömörön volt egy országos verseny, azonban ott csak az idősebbik testvér indulhatott, a korosztálybeli szer-

vezés miatt, illetve Dunaújvárosban a Majosházi István emlékversenyen mindketten szerepeltek.

Eddig mindketten korosztályuk és súlycsoportjuk legeredményesebb versenyzői között vannak országos szinten. Reméljük ez sokáig így is marad. A birkózás egy kemény sport, kitartás és erős akarat kell, hozzá. Aki azonban úgy érzi, ez megvan benne, a Géza fejedelem körúton található Kecskeméti Birkózó Club sok szeretettel várja őket közösségükbe.

Benedek és Bernát meg számlálhatatlanul sok eredménnyel és kupáikkal

Sportpisztoly, felnőtt nő, országos 3. hely

Sportlövészetben is büszkék lehetünk

A 18 éves Halász Bernadett csupán 4. éve képviseli a Kecskeméti Lövész SE-t, azonban így is kiemelkedően teljesít a volt Mathiaszosi diák.

Szeptemberben 3. helyezést ért el sportpisztolyban, a 25 m-es országos bajnokságon felnőtt női korosztályban, mindezt csupán

pár hónapos sportpisztoly tapasztalattal. November utolsó hétvégéjén pedig Szekszárdon vett részt a Hungarian Open nemzetközi légfegyveres versenyen, ahol a junior lányok között 4. lett, így továbbjutva a döntőbe, ahol 6. helyen zárta szereplését. Jelenleg a Héraklészba szeretne bekerülni, mely a

Magyar Olimpiai Bizottság által létrehozott program, ahol a legtehetségesebb fiataloknak biztosítják a rendszeres felkészülés és nemzetközi versenyeztetés lehetőségét.

Ehhez meghatározott versenyeken kell részt vennie, melyekre jelen pillanatban is készül. Ebben sok sikert kívánunk neki!

Áramszünet esetére

December 2-án nagyon pórul jártam volna, amikor a kazánom begyújtása után 10 perccel „elment a villany”. Leállt a keringető szivattyú, a kazán víz hőmérséklete elkezdett emelkedni. Meg sem állt volna a felforrásig, ha... De nézzük sorjában!

Viharos szél, lejegesedő kabek. Akár több órás áramszünettel is számolhatunk rendkívüli időjárás következtében. A szolgáltató mindent megtesz a javítás mihamarabbi elvégzéséért, ám csodát tenni Ő sem tud, ha a vezetékek ráfagyott jégtől több száz méteren leszakad. Milyen veszélyei vannak egy tartós, akár 18-20 órás áramszünetnek? Nagyon veszélyes, ha az áramszünet egy jól felizzott kazánt talál. Elsősorban a puffer tartályos rendszerek esetében a forró vizet keringető szivattyú áramoltatja a kazán és a tar-

tály között is. Így a víz akár fel is forrhat a kazánban.

Villanyáram nélkül nem működik a fűtés sem, nincs, ami a vizet körbehajtsa a ház radiátorain. Sok múlik a külső hőmérsékleten, de már 0 fok körül is kellemetlenül le tud hűlni a lakás – és hiába van gáz, ha nincs villany, nincsen fűtés.

Pénztárcánkat érintő kérdés a fagyasztó szekrény dolga. Bizony nem tesz jót neki, ha 5-6 órán, vagy hosszabb ideig villanyáram nélkül marad.

VAN MEGOLDÁS! A probléma megoldásához egy INVERTER-t kell beszerezni. Ez az eszköz 12 V-os autó akkumulátor feszültségét alakítja át 230 V-os váltakozó feszültséggé. Ha tehát nincs villany, kivesszük az akkut a kocsiból, két csipesszel rákapcsoljuk az invertert, és az azon lévő „konnektorba” bedugjuk azt,

amit éppen működtetni szeretnénk.

Én 2 éve, amikor a kazánt beszereltük, éppen ezért vettem is egyet. Eddig soha nem volt rá szükségem, de most nagyon nagy hasznát vettem! Az erős szélvihar miatt több mint 2 órán át szünetelt az áramszolgáltatás, bizony nagyon le kellett volna zárnom a frissen begyulladt kazánt, hogy ne forrjon fel a víz.

Keringető szivattyúkhoz, hűtőszekrényekhez CSAK VALÓDI, szinuszos feszültséget előállító invertert szabad használni. Két azonos teljesítményű inverter közül az olcsóbb valószínűleg nem szinuszos, ezért azt nem szabad erre a célra megvenni.

Egy családi ház keringető szivattyúja esetében folyamatos 150W teljesítmény leadására képes eszközzel biztonságosan üzemeltethető 1 db

keringető szivattyú. Háztartási hűtő/fagyasztó működtetéséhez a folyamatos 300W minimum kell, de a biztonság kedvéért nem árt, ha 5-600W-os eszközt szerzünk be. Ezzel is 1 hűtő vagy fagyasztó működhet egyszerre. A szakaszos működtetés miatt elég egy inverter, hiszen a fűtés 20-30 perc alatt felfűti a lakást, és ha a hűtőt óránként rácsatlakoztatjuk 20 percre, nem enged ki.

Jó állapotú 1500 köbcentis autó akkumulátora egy keringető szivattyút legalább 2 órán át tud működtetni, hűtőgépet pedig 2-3 alkalommal 20 percnyi időre tud járattatni.

Célszerű tehát ezt a tízezres nagyságrendbe kerülő eszközt beszerezni, jól jöhet! A leíratakon kívül még sok részletet érdemes megismerni a témáról, vásárláskor kérjék az eladó segítségét.

Falu György

Minden kedves Olvasónak áldott, békés karácsonyi ünnepeket és egészségben, boldogságban eltöltött új esztendőt kívánunk:

Falu György és a szerkesztők!

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK KATONATELEPIEKNEK

Általános segélyhívó telefonszám (éjjel-nappal): 112

(továbbra is hívható a 104 (mentők), 105 (tűzoltók)

és a 107 (rendőrség) telefonvonalra

Katonatelepi Polgárőrség telefonszáma: +36 30 621 6029

Egészségügyi problémákkal kapcsolatos információk

Egészségügyi Központ: Kecskemét, Katonatelep, Zsigmond Ferenc u.25/a.

Tel.: +3676 76 471 428

Felnőtt háziorvos: dr. Serfőző Katalin (+3630 3587967)

Rendelő: +3676 471 428

Rendelési idő: hétfő, szerda, péntek: 8-12 óráig, kedd, csütörtök: 13-15 óráig

Gyermeorvos: dr. Fischer László (+3630 998 1187),

Rendelő: +3676 471 053

Rendelési idő: hétfő, szerda, péntek: 11-13 óráig, kedd, csütörtök: 13-15 óráig

Katonatelepi védőnői szolgálat: Nagysolymosi Andrea

(+36 30 590 1819) +36 76 507 916

Csecsemő tanácsadás: dr. Fischer László (+36 30 9981187),

Rendelő: +36 76 471 503 minden kedden 12:30-13:00

Katonatelepi Fiókgyógyosztár: Kecskemét, Katonatelep, Zsigmond F. u. 25/a.,

Tel.: +36 76 323 188

Nyitvatartási idő: hétfő, szerda, péntek: 8-13 óráig,

kedd, csütörtök: 13-18 óráig

KÖZÉRDEKŰ ÉS SZOLGÁLTATÓI INFORMÁCIÓK

Magyar Posta Postapartner: Kecskemét, Katonatelep, Ezüstfenyő u. 1.

Tel.: +3630 995 6350 Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 11:00-13:00

Szálláshelyek: Jegenye Panzió: Kecskemét, Katonatelep, Lombos u. 48.

Tel.: +36 76 471 213

Kecskemét Katonatelepi üzletek, boltok:

Önért 1. Élelmiszerbolt / CBA, Kecskemét Katonatelep, Lugas sor 52.

Tel.: +36 76 471 486

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 6-18, szombat 6-12, vasárnap 6-11 óráig

Önért 2. Élelmiszerbolt / CBA, Kecskemét Katonatelep, Mályva u. 37.

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 6-18, szombat 6-12, vasárnap 6-11 óráig

Kattints a Katonatelepi közinyek internetes oldalára: www.katonatelep.hu